

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77 (3).

IZDAN 1 MARTA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12187

Polak Walter i Rokavec Rudolf, Zagreb, Jugoslavija.

Vez za skije upotrebom čeličnog užeta.

Prijava od 24 decembra 1934.

Važi od 1 aprila 1935.

Najbolji vezovi za skije, kako je poznato, jesu oni koji pritežu skiju neposredno snažno i elastično uz skijašku cipelu što je postignuto diagonalnim pritegom koji djeluje u pravcu od pete skijaške cipele do najniže moguće točke na skiji ispod škripca za cipelu.

Kod nekih vezova postizava se to pomoću kaiša koji prolazi kroz ovcu rupu provrtanu širinom skije ispod škripca za cipelu i koji se kopča oko pete skijaške cipele. Ima pak vezova gdje se izbjegava vrtnju skije te se poluču pričvršćivanje kaiša pomoću raznih naprava na stranicama skije ispod škripca za cipelu.

Manjkavosti ovih vezova su slijedeće:

Kako je kaiš srednje čvrstoće, a da odgovara svrsi, uzima ga se ovećeg promjera uslijed čega se i rupa izrađuje veća, što znatno slabi skiju, a osim toga isti kaiš uslijed trenja koči vožnju što ima posljedicu brzog istrošenja. Isto tako još nije uspjelo dosada pronaći odgovarajuću napravu pričvršćivanja kaiša na stranicama skije a da ne koči dostatno vožnju.

Kod slijedeće opisanog pronalaska uspjelo je pomoću čeličnog užeta prednost diagonalnog pritega pridržati a istodobno manjkavosti dosadašnjih vezova ukloniti.

U slici 1 i 2 prikazan je jedan primjerni oblik izvedbe predmeta pronalaska a u slici 3, 4 i 7 drugi primjerni oblik izvedbe.

Na nacrtu je prvi primjerni oblik izvedbe prikazan u slici 1 pogledom sa strane a u slici 2 pogledom odzgora. Na nacrtu je drugi oblik izvedbe prikazan u slici 3 odno-

sno 7 sa strane a u slici 4 pogledom odzgora. U slici 5 prikazani su perspektivno djelovi iz slike 1, 2, 3, 4, i 7. U slici 6 prikazan je šematički spoj cjelokupnog veza pogledom odzgora. Na slici 7 prikazano je pričvršćivanje kutne spojnice na skiji. Na slici 1 i 3 označen je sa slovom k škripac za cipelu, a na slici 6 označena je sa slovom i kopča za cjelokupni vez. Prednost ovog pronalaska je i ta, osim kasnije spomenutih prednosti, da se ti djelovi mogu ma od kojeg bilo dosadašnjeg veza upotrebiti ako se želi poslužiti ovim pronalaskom. Škripac k i kopča i ne predstavljaju predmet patentnih zahtjeva.

Opis i nacrt je udešen samo za jednu skiju.

Vez prema prvoj primjernoj izvedbi sastoji se od čeličnog užeta a, koji prolazi kroz skiju j svršava na okrajcima kuglicama b i iz dviju metalnih U-spojnic d koje su neposredno pričvršćene zakovicama e na kaiš l, ujedno sadržaje zaštitne pločice c iz fibera, tvrde gume ili drugog odgovarajućeg materijala koje sprečavaju urezivanje čeličnog užeta u skije s jedne strane a s druge strane ne štete čeličnom užetu.

Celično uže a promjera je 2 do 4 m/m. Ukusno je od tankih čeličnih žica.

Kuglica b tokarena je iz mjedi promjera 3 m/m većeg od čeličnog užeta. Provrtana je kroz sredinu rupom m promjera čeličnog užeta a okomito na istu rupu provrtana je još jedna rupa n promjera 1 m/m.

Okrajak čeličnog užeta provuče se tijesno kroz rupu m pa se sa 1 m/m debelim

šiljatim klinom **o**, koji prolazi kroz rupu **n**, probije tako, da si klin **o** sam napravi put rastjerivanjem niti od kojih se uže sastoji, a da ih ne povredi. Strčeći djelovi klina i užeta na vanjskoj strani kuglice odbruse se i nakon toga se okrajak užeta sa nametnutom kuglicom umoči u rastopljeni cin koji ispunji sve preostale šupljike i učvršćuje cijeli spoj koji je potpuno siguran.

Metalna U-spojnicica **d** prešana je iz 1,5 m/m debelog željeznog lima na odgovarajući oblik sa rupama **p** za zakovice **e** kao i sa rupom **r** za kuglicu **b**, te prorezom **s** za čelično uže.

Rupa **r** kroz koju prolazi kuglica **b** upravo je tolika da se ista tijesno protisne skroz **a** da nemože sama iskočiti napolje. Prorez **s** nešto je širiji od promjera čeličnog užeta tako da isti ima slobodno gibanje. Isprešana spojnicica **d** savija se u obliku slova **U** te nakon toga pocinča.

Zaštitna pločica **c** prešana je iz fibera, gume ili drugog odgovarajućeg materijala sa jednom rupom za vijak **a** drugom za čelično uže.

Vež prema drugoj primjernoj izvedbi sastoji se iz dva čelična užeta **g** koji isto svršavaju na okrajcima kuglicama **b**, tome spadaju iste metalne U-spojnicice **d** za kaiš **l** kao i metalne kutne spojnicice **h** za spoj čeličnih užeta **g** sa skijom **j**.

Metalne kutne spojnicice prešaju se iz 2 m/m debelog željenog lima isto sa rupom **r** za prolaz kuglice kao i prozorom **s** za čelično uže. Osim toga sadržavaju 4 rupe za vijke kojima se pripajaju na stranicama izdubene skije **j**. Savijaju se kao što je u nacrtu prikazano te onda pocinčaju.

Jedna varijanta primjerne izvedbe te kutne spojnicice prikazano je u slici 7. Kod te kutne spojnicice **t** polučeno je minimalno udublivanje skije. Spojnicica je kraća jer otpada rupa **r**. Glavni je prorez **s** za čelično uže, a za kuglicu izdubi se jedan žljeb **u** u skiji koji dozvoljava njeno zakvačivanje tako da za vrijeme vožnje kuglica nemože nikako iskočiti.

Prednosti skijaškog veza upotrebom čeličnog užeta u obim primjernih izvedbama jesu ove:

Kod dosadašnjih vezova koči kaiš, koji se provlači kroz skiju ispod škripca, vožnju, dok se čelično uže malog promjera priljubljuje uz stranice skije pa tako najmanje koči.

Dok se kod dosadašnjih vezova provučeni kaiš brzo troši, pokazuje se čelično uže

daleko otpornijim i trajnijim pa je zato upotreba čeličnog užeta ekonomičnija.

Upotreba metalnih U-spojnicica **d** omogućuje jednim pokretom kaiš i čelično uže sa skije, za vrijeme prekida vožnje, skinuti, pa opet po potrebi brzo namjestiti.

Ko veza prema prvoj primjernoj izvedbi smanjena je rupa kroz koju se provlači čelično uže na promjer kuglice tako da skija ostane dosta čvrsta. Kod veza prema drugoj primjernoj izvedbi, otpada vrtnanje skije, pa se na stranicama skije ispod škripca samo toliko izdubi koliko je potrebno za dvije odnosno četiri metalne kutne spojnicice **h** ili **t**. Može se uzeti po jednu metalnu kutnu spojnicicu na svakoj strani ili po dvije, kao što je na nacrtu prikazano, pa se u tom slučaju postizavaju dva razna pritega, jedan za upotrebu veza za običnu vožnju, a drugi za težu terensku vožnju, kao alpinsku vožnju, slalom i spust te za upotrebu kod skokova, gdje je neophodno potreban što jači priteg skije uz cipelu.

Dok se kaiš kod dosadašnjih vezova uslijed upijanja vlage i smrzavanja teško iz povratne rupe vadi, to se kod obih izvedbi opisanog veza spomenuto čelično uže nakon istrošenja daje vrlo lahko i brzo izmijeniti, što je za skijaša vrlo pogodno na terenu za vremenskih nepogoda.

Konačno imade opisani vež prema oblicima primjernih izvedba tu prednost, da je spoj čeličnog užeta **a** ili **g** pomoću kuglice **b** i metalnih spojnicica **d**, **h** ili **t** takav, da ostane u svakom pravcu čvrst i gibak.

Patentni zahtjevi:

1. Vež za skije naznačen time, što se za taj vež upotrebljava čelično uže (**a** ili **g**).

2. Vež za skije prema zahtjevu 1 naznačen time, da to čelično uže svršava na okrajcima kuglicama (**b**).

3. Vež za skije prema zahtjevu 2 naznačen time, što se za spajanje čeličnog užeta (**a** ili **g**) i remena (1) upotrebljava metalna U-spojnicica (**d**).

4. Vež za skije prema zahtjevu 3 naznačen time, što se u svrhu zaštite skije i čeličnog užeta upotrebljavaju zaštitne pločice (**c**).

5. Vež za skije prema zahtjevu 3 naznačen time što se za spajanje čeličnog užeta (**g**) i skije (**j**) upotrebljava metalna kutna spojnicica (**h** ili **t**).

